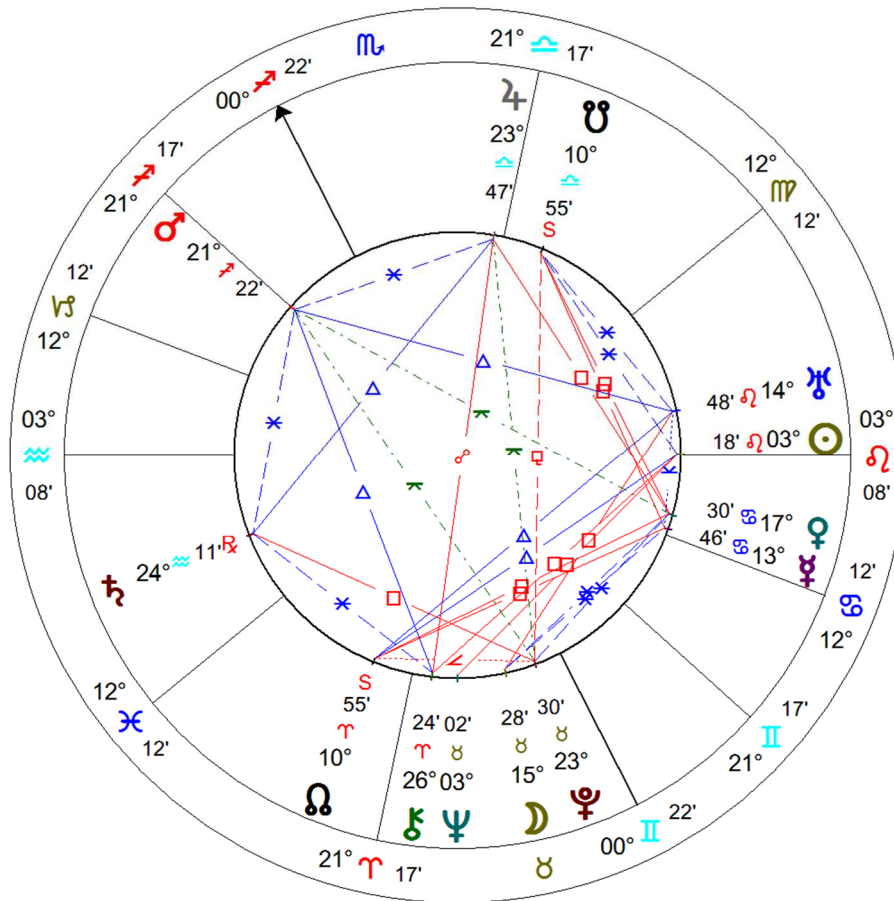

Evolutionaire Astrologie: haar uitgangspunten en werkwijze uitgelegd aan de hand van een praktisch voorbeeld – Michael De Baker, evolutionair astroloog en regressie therapeut copyright © Michael De Baker, Astro Light Consulting, 2015

Veel is er gebeurd sinds Jeffrey Green in 1985 zijn *Pluto, de Evolutionaire Reis van de Ziel* publiceerde, gevolgd in 1997 door *Pluto deel 2, De Evolutie van de Ziel door Relaties* (1). Dertig jaar zijn voorbijgegaan en in die drie decennia zijn astrologen over de hele wereld evolutionair astrologisch geschoold, hetzij door Green zelf dan wel door een van zijn vele leerlingen. Ik behoor tot die laatste categorie en ontving mijn scholing van Mark Jones, evolutionair astroloog en psychosynthese therapeut te Bristol, Engeland. Het bijzondere van Jones, auteur van het baanbrekende boek *Healing the Soul: Pluto, Uranus and the Lunar Nodes* (2), is dat hij op het raakvlak van psychosynthese en evolutionaire astrologie nadrukkelijk een therapeutische in plaats van een beschrijvende astrologie nastreeft; een streven dat vooral tot uitdrukking komt in zijn tweede boek *The Soul Speaks: The Therapeutic Potential of Astrology*. (3) Het centrale idee waar de nieuwe richting die Jones binnen de evolutionaire astrologie inslaat mee te maken heeft is Uranus als trauma indicatie in de horoscoop. Onverwerkte traumatische gebeurtenissen reizen van leven naar leven, zo weten we inmiddels na vijftig jaar regressie therapie en het wijdverbreide werk van regressie therapeuten als Morris Netherton, Roger Woolger en Hans TenDam, om maar een paar groten te noemen. (4) Veel van waar een cliënt mee worstelt zal daarom te maken hebben met onverwerkt trauma uit de vroege jeugd, uit de prenatale- en perinatale periode, rondom de conceptie en uit vorige levens. De ziel streeft naar het oplossen van desintegratie en doet dat door het scheppen van omstandigheden waarin trauma alsnog verwerkt kan worden. Slachtoffer worden van incest is voor een kind onbegrijpelijk. Voor de ziel echter kan het een poging zijn onverwerkt trauma aan te pakken dat zijn oorsprong vindt in levens als courtisane in de Klassieke Oudheid, levens waarin je waardigheid als mens en als vrouw ernstig werd aangetast door patriarchaal misbruik. Kennis van Uranus als trauma indicatie en therapeutisch om weten te gaan met trauma, dat onvermijdelijk op de consulttafel van de astroloog terecht komt, lijken daarom geen overbodige luxe. Het feit dat heden ten dage geen van beide standaard onderdeel is van enige astrologische opleiding in Nederland, geeft een schrijnend gebrek aan interdisciplinaire integratie aan. Eens te meer schrijnend is dat gebrek in een land waar de regressie therapie zo sterk vertegenwoordigd is en daarmee zoveel kennis en inzicht direct voorhanden (5).

De horoscoop die we gaan gebruiken om de werkwijze van de evolutionaire astrologie toe te lichten is die van Carl Gustav Jung. Observatie en correlatie, zonder welke niets zinnigs over enige horoscoop gezegd kan worden, zijn daarmee een gegeven.

Carl Gustav Jung, 26 juli 1875, 19:29 uur, Kesswil, Switzerland, Rodden Rating: AA. (huizensysteem: Porphyry, Ware Knoop, Parallax Maan)

De evolutionair astroloog kijkt allereerst naar Pluto naar huis en teken. Pluto vertegenwoordigt voor hem de thema's waar de ziel meerdere levens mee bezig is geweest en waar per definitie stagnatie ligt. Hoe weten we dat laatste? Omdat de ziel het nodig heeft geacht opnieuw een instrument te creëren (in dit geval Jung) dat indrukken op gaat doen nodig voor het leren van haar lessen. *Ziel*, voor de evolutionair astroloog, is als een diepe geul in het landschap waar iedere volgende regenval in terechtkomt eenvoudig omdat het uitgegraven en dus bekend is. *Ziel* is de diepste onbewuste emotionele zekerheid van het diepe zelf, het zelf dat leven na leven creëert om te kunnen groeien op haar weg terug naar de totaliteit waaruit zij is voortgekomen (Vissen). Bij Jung zien we Pluto in Stier in het derde huis. Het vertrouwde, het bekende en dus de stagnatie liggen voor deze ziel in een intellectuele ordening van de werkelijkheid (3^e huis) die beperkt wordt gehouden uit overlevingsangst (Stier). Bij Pluto in Stier moeten we altijd rekening houden met een vernauwing in het blikveld doordat het toelaten van de complexiteit van de volle breedte van de horizon (Schorpioen polariteit) onbewuste overlevingsangst aan dreigt te wakkeren. Afhankelijk van de huis plaatsing komen we meer te weten waar zich die

vernaauwing afspeelt. In het vijfde huis bijvoorbeeld zou de creatieve impuls door die vernauwing getroffen kunnen worden. Hier, in het derde huis, raakt de beperking de interne intellectuele organisatie van de werkelijkheid en de mate van integratie *met* die werkelijkheid: ideeën worden beperkt gehouden, niet uitgewerkt, of komen slechts tot stand door overmatig gebruik van rede en logica (3^e huis).

Wat voor soort levens heeft de ziel (Pluto) gecreëerd om deze thema's te verkennen? Voor het antwoord op deze vraag kijken we naar de zuidknoop van de Maan. Weegschaal in het 8^e huis leert ons dat dit levens zijn geweest waarin sprake is geweest van extreme ongelijkwaardigheid in relaties die, d.m.v. geprojecteerde verwachtingen, heeft geleid tot allerhande vormen van misbruik (8^e huis). Een populaire misvatting in de astrologie is dat Weegschaal te maken zou hebben met evenwicht. Het Weegschaal archetype, net als de keuken weegschaal overigens, heeft te maken met het *ontbreken* en dus zoeken van evenwicht. Weegschaal gaat in extremen om evenwicht te vinden. Weegschaal 8^e huis: diepe betrokkenheid en afhankelijkheid doordat je, via osmose, de essentie uit de ander – of *het* andere – zuigt ten einde aan te vullen wat je denkt nodig te hebben om aan je eigen grenzen voorbij te kunnen gaan. Wanneer we dit terugkoppelen aan de Pluto plaatsing – en we kunnen niet anders want het is de ziel die die levens gecreëerd heeft – beginnen we zicht te krijgen op de eerder gesignaleerde intellectuele vernauwing. In het 8^e huis zal het bovendien gegaan zijn om extreme afhankelijkheid (Weegschaal) van (een ander zijn) psychologische kennis, occulte kennis, of om een combinatie van beide. Het is de afhankelijkheid die geleid heeft tot het verraad, het misbruik en de grond onder je voeten weg voelen zakken eigen aan het 8^e huis enerzijds en de vernauwing in het intellectuele blikveld (Pluto in Stier 3^e huis) anderzijds. De zuidknoop staat conjunct Jupiter in Weegschaal in het 9e huis: extreme afhankelijkheid van andermans filosofie, wereldbeeld, leer etc. die meegenomen wordt naar dit leven als restrictie. (planeet conjunct de zuidknoop) Conjuncties met de maanknooppunt-as worden zeer ruim genomen in de evolutionaire astrologie. Het gaat om de brede penseelstreken van de ziel. Die streken zeggen in dit geval: extreme afhankelijkheid van een niet-eigen leer, kosmologisch, filosofisch, metafysisch of anderszins die geleid heeft tot een ernstige intellectuele beperking (Pluto in Stier 3^e huis). De heer van de zuidknoop gaat ons vertellen *hoe* een en ander in zijn werk is gegaan.

We treffen Venus in Kreeft in het 6^e huis aan, conjunct Mercurius in Kreeft. Beide staan negentig graden op de maanknooppunt-as en zijn daarmee wat Jeffrey Green een *skipped step* noemt. Een *skipped step* is iets - of iemand - dat er in vorige levens voor gezorgd heeft dat je het potentieel van de noordknoop niet, of slechts ten dele waar hebt kunnen maken. In je herhaalde pogingen van de zuid- naar de noordknoop te geraken ben je steeds weer gestruikeld over die *skipped step*, die daarom misschien beter *struikelblok* zou

kunnen heten. Green noemt het een *skipped step* omdat de kwesties die erin besloten liggen alsnog opgelost dienen te worden in dit leven wil er van evolutie sprake kunnen zijn. Hoe dat oplossen moet gebeuren in Jungs leven en wat evolutie inhoudt in zijn geval gaan we zo dadelijk bekijken. Eerst echter moet duidelijk worden waar Jung over gestruikeld is in vorige levens. Jung is gestruikeld over aangeprate gevoelens van intellectuele (Mercurius) minderwaardigheid (6^e huis) afkomstig uit zijn familie (Kreeft) die de relatie met zichzelf (het Stier aspect van Venus) doordrenkt hebben met gebrek en een gevoel van niet goed genoeg zijn (Maagd, 6^e huis). De Mercurius *skipped step* verwijst uiteraard direct naar de 3^e huis Pluto kwesties. Mercurius in zijn eigen huis (6^e) geeft aan dat de kritiek specifiek is afgevuurd op Jungs gedachtegoed, op de manier waarop hij de wereld begreep en ordende. Vanuit deze aangeprate *en ingegrifde* (Maagd internaliseert kritiek van buitenaf) intellectuele minderwaardigheid is Jung in vorige levens de antwoorden op zijn vragen niet in zichzelf maar in anderen gaan zoeken (bevestigd door Maagd – het gebrek – op de cusp van het 8^e huis: osmose) zodat extreme afhankelijkheid van een niet-eigen gedachtegoed ontstond.

De evolutionaire astrologie meet aspecten in maanfasen. Zij neemt daarbij de langzaamste van de twee planeten als uitgangspunt van de berekening, behalve wanneer de Zon betrokken is in het aspect. De Zon is altijd uitgangspunt van welke aspect berekening dan ook. De Zon en Uranus in Jungs horoscoop bijvoorbeeld bevinden zich in een Nieuwe Maanfase (0° - 45°): een nieuwe evolutionaire cyclus tussen het centrale, doel-gevende en integrerende principe van Jungs leven (Zon) en Uranus is begonnen. Bij Venus en Mercurius ligt dit anders. Ten opzichte van Venus – de langzaamste van de twee – is Mercurius helemaal rond geweest. Mercurius bevindt zich daarmee in een Verdwijnende Maanfase (315° - 360°) t.o.v. Venus: een gehele evolutionaire cyclus tussen de aangeprate minderwaardigheid vanuit de familie en Jungs gehavende relatie met zichzelf loopt ten einde. Dit betekent in de eerste plaats dat deze dynamiek al zeer veel levens aan de gang is. Ook betekent het dat de ziel allerlei onverwerkte zaken zal oprakelen ten einde de cyclus af te kunnen sluiten. Therapeutisch gezien is dit een belangrijke vaststelling, want onze cliënt komt dit leven binnen met deze onopgeloste *skipped step*, en zijn biografische gegevens, met name die uit de vroege jeugd, zullen dit bevestigen. De heer van het geplaagde zesde huis is de Maan in Stier in het 3^e huis. Jungs relatie met zijn moeder was, op zijn zachtst gezegd, problematisch. Zij was meestal depressief en bracht haar tijd door in afzondering op haar kamer, waar ze communiceerde met de geesteswereld (6). Vanuit onze ooghoeken komt ineens de Tweelingen-Kreeft combinatie drievoudig in beeld: Mercurius in Kreeft 6^e huis, Maan in het 3^e huis, en tenslotte Tweelingen op de cusp van het 4^e huis. En toch twijfelen we nog: zou het werkelijk de ziel van Jungs moeder geweest kunnen zijn die in vorige levens verantwoordelijk is geweest voor de aangeprate minderwaardigheid? Wanneer je iets drie keer bevestigd krijgt in een horoscoop kun je er

vanuit gaan dat je op het goede spoor zit. Bij een vierde bevestiging echter mag er niet de minste twijfel meer zijn: de Maan bevindt zich in een Verdwijvende Maanfase conjunctie met Pluto. We weten nu wie de hoofrolspeelster geweest is, dat het drama vele levens gaande is en dat het in dit leven afgesloten moet worden. Te lang heeft het ervoor gezorgd dat Jungs intellectuele creativiteit in de kiem gesmoord is geworden (Tweelingen op de cusp van het 5^e huis) doordat hij geen emotionele zekerheid aan zijn eigen gedachtegoed wist te ontleen (Tweelingen op de cusp van het 4e huis). Het is in dit verband veelzeggend dat Jung zich in dit leven door geen vrouw meer de les zou laten lezen en dat zijn kring van volgelingen geheel uit vrouwen bestond, zijn zgn. *Jungfrauen*, van Toni Wolff, Jolande Jacobi, Aniela Jaffé, Marie-Louise von Franz tot aan, hoewel meer aan de periferie, Kristine Mann en Hilde Kirsche.

Wat zijn de evolutionaire bedoelingen die de ziel zich voor dit leven gesteld heeft? Voor het antwoord op deze vraag kijken we naar het Pluto polariteitspunt (PPP), dat wil zeggen het diametraal tegenovergestelde punt van de Pluto plaatsing naar huis en teken. Het PPP in Schorpioen in het 9^e huis laat zien dat de ziel een diepe transformatie zoekt (Schorpioen) door zich open te stellen (Schorpioen) voor natuurlijke wetten (9^e huis, Boogschutter) in plaats van menselijke wetten gestoeld op dialectiek (Pluto 3^e huis). De ziel is er zich van bewust dat het denken uiteindelijk slechts een relatie onderhoudt met zijn eigen categorisatie van de werkelijkheid en de werkelijkheid zelf daardoor niet direct kan kennen. De bedoelde transformatie bedoelt deze beperking (Pluto in Stier) te ontstijgen door het ontwikkelen van de intuïtie en het, *via* die intuïtie, direct waarnemen van de beginselen die ten grondslag liggen (Boogschutter, 9^e huis) aan de fenomenologische en classificeerbare werkelijkheid (3^e huis, Tweelingen). Directe waarneming van intuïtieve waarheid breekt dwars door de beperkingen van rede en logica heen. Maar het doet meer dan dat. Het zet een dikke punt achter alle afhankelijkheidskwesties. Intuïtie is altijd hoogstpersoonlijk. Je kunt niet een ander vragen een poosje voor jou te gaan zitten intuïeren. Precies wat Jung nodig had om de mentale aanval vanuit het 6^e huis een halt toe te kunnen roepen. Als er niemand meer tussenkomt, is er ook niemand meer die jou gaat vertellen dat wat je denkt, ziet of denkt te zien niet deugt.

De noordknoop van de Maan vertelt de evolutionair astroloog *hoe* Jung deze zieleintentie ten uitvoer gaat brengen. In het 2^e huis zien we allereerst dezelfde eenvoud en natuurlijkheid die we tegenkwamen bij het PPP in het 9^e huis. Natuurlijke wetten (Boogschutter), in tegenstelling tot menselijke-, zijn altijd eenvoudig. De bedoeling is dat Jung zijn eigen antwoorden op zijn eigen vragen gaat vinden (noordknoop Ram) door de relatie met zichzelf te gronden in waarden en normen die geheel vanuit hemzelf (noordknoop 2^e huis) en vanuit direct waargenomen waarheden voortkomen (noordknoop teruggekoppeld aan het PPP). De noordknoop is het *integratiepunt* voor de Venus-

Mercurius *skipped step* in het 6^e huis. Wanneer je wilt weten via welk van de beide knopen een *skipped step* integreert, kijk je naar de knoop die via transit het laatst conjunct die *skipped step* heeft gestaan. Hier is dat de noordknoop. Vindt deze integratie niet plaats in dit leven, dan kan van evolutie geen sprake zijn. De heer van de noordknoop verschaft aanvullende informatie over *de manier waarop* dit gaat gebeuren in dit leven. Mars voegt op zichzelf geen nieuwe informatie toe. Hij is eenvoudig heer noordknoop. De nieuwe informatie vinden we in de combinatie van huis en teken: Boogschutter in het 11e huis laat zien dat individuatie voor Jung niet mogelijk was zonder natuurlijke wetten te volgen. Alleen door als *een groep van één* te staan, zoals Jeffrey Green het noemde, kon Jung losbreken uit een gesloten, reductionistisch model (Pluto 3e huis Stier) van de psyche waar hij in toenemende en extreme mate afhankelijk van was geworden (zuidknoop in Weegschaal 8e huis). De schatkist van het individueel en het collectief onderbewuste lag op hem te wachten in het huis van de Water Drager. Mars, heer van de noordknoop, zou vanuit het 11^e huis de pijn gaan helen van een intellectuele identiteit die nooit tot stand was gekomen: Cheiron in Ram 3^e huis. Merk op hoe Cheiron een evolutionaire cyclus afsluit t.o.v. Neptunus in Stier 3^e huis, d.w.z. de ontgoocheling van de intellectuele beperking begrepen als zingevingstrauma (Neptunus). Saturnus, de structuur van Jungs bewustzijn, is de enige retrograde planeet in deze horoscoop. In het 1^e huis laat hij zien dat dit bewustzijn gericht is op individuatie en zich zijn geheel eigen (Waterman) identiteit (1^e huis) niet nog eens af zal laten nemen (retrograad). Saturnus is Jungs *Filemon*, zijn wijze oude man, die de volle verantwoordelijkheid op zich neemt voor zijn spirituele ontwikkeling: Saturnus heer huis 12. De ziel plaatst de Zon bovenop de Descendant in Leeuw: Jung herstelt de relatie met zijn creatieve zelf, precies waar in het verleden door de geplaagde Venus de zwaarste klappen vielen. Uranus, in zijn non-lineaire gedachtestroom, bergt herinneringen aan relatietrauma, aan creatieve levens nooit geleefd en herinneringen aan toekomstige creatieve levens. In het rijk van Uranus gebeuren deze herinneringen allemaal tegelijk. Uranus de bevrijder staat naast de Zon als een *Catcher in the Rye*, met één oog op de noordknoop (driehoek), het andere op de heer noordknoop (driehoek), en, voor de zekerheid, vierkant de Maan, mocht ze het nog eens in haar hoofd halen. Jungs waarheid moest niet alleen zijn eigen individuatie worden (Boogschutter op de cusp van het 11e huis) maar moest de wereld in en bijdragen aan een veel groter, een collectief individuatieproces: Boogschutter op de cusp van het 10^e huis. Zoals je ziet hebben zowel de onderschepte als de herhaalde tekens direct met de evolutionaire kwesties te maken. (7) Toen Jung brak met Freud, in 1913, stond zijn progressieve Venus driehoek zijn Neptunus radix, was zijn progressieve Ascendant Ram binnengegaan en zijn progressieve MC Steenbok. Het Sabiaanse symbool voor Jungs Waterman Ascendant, tenslotte, is: *een Hindu geleerde stap uit de lome hitte van zijn hut en is plots gehuld in de gloed van een mystiek helende kracht.*

voetnoten

- (1) Zowel het eerste als het tweede Pluto boek zijn in het Nederlands vertaald, het eerste slecht en het tweede, uitgegeven door Hajefa in 2011, zeer goed. (Uitg. Hajefa, Zoetermeer, www.hajefa.nl)
- (2) Mark Jones, *Healing the Soul: Pluto, Uranus and the Lunar Nodes* (Raven Dreams Press, 2011).
- (3) Mark Jones, *The Soul Speaks: The Therapeutic Potential of Astrology* (Raven Dreams Press, 2015)
- (4) Morris Netherton, *Past Lives Therapy*; Morris Netherton, *Strangers in the Land of Confusion*, Roger Woolger, *Herinnering, een Jungiaans Therapeut ontdekt Vorige Levens* (Uitg. Lemniscaat, 1991) ; Hans Tendam, *Catharsis en Integratie* (Uitg. Tasso Amsterdam)
- (5) Twee toonaangevende scholen leiden op tot regressie therapeut in Nederland: het Tasso Instituut te Amsterdam en de SRN (School voor Reïncarnatie Therapie Nederland) te Utrecht.
- (6) Carl Jung & Aniella Jaffé, *Herinneringen, Dromen Gedachten* (p.18)
- (7) Zie Michael De Baker, *Interceptions Intercepted*, Dell Horoscope (Amerikaans tijdschrift), juli 2015 nummer.